

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی البرز
معاونت آموزشی

بسمه تعالی

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس دانشکده بهداشت نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

طرح درس روزانه آموزش تئوری

نام مدرس: دکتر لیلا کیکاوسی آرانی	نام مسئول درس: دکتر لیلا کیکاوسی آرانی	رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی بهداشت عمومی	تعداد واحد و ساعت آموزشی: ۲واحد-۳۴ ساعت	نام درس (بلوک): مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی
			نوع درس: نظری	کد درس: ۲۴
دروس پیش نیاز: ندارد				
پست الکترونیک مدرس: Leila_keikavoosi@yahoo.com				

• هدف کلی درس:

- آشنایی با نظام شبکه مراقبت اولیه بهداشتی در ایران، وظایف خانه های بهداشت و بهورزان
- شناخت معیارها و ضوابط لازم برای پایش و نظارت فعالیت های خانه بهداشت و بهورزان
- نظارت و ارزشیابی فعالیتهای بهورزان
- تهیه بازخوردهای لازم اطلاعاتی جهت بهبود عملکرد خانه های بهداشت و بهورزان در راثه مراقبت های اولیه بهداشتی

• منابع مطالعاتی مدرس: (بر اساس رفرنس نویسی و نکوور)

- (۱) خدمات مدیریتی در شبکه بهداشت و درمان شهرستان، دکتر سیروس پيله رودی
- (۲) کتاب جامع بهداشت عمومی، اساتید دانشگاههای علوم پزشکی کشور، جلد دوم

• منابع امتحانی دانشجو: (بر اساس رفرنس نویسی و نگوور)

- ۱) خدمات مدیریتی در شبکه بهداشت و درمان شهرستان، دکتر سیروس پيله رودی
- ۲) کتاب جامع بهداشت عمومی، اساتید دانشگاههای علوم پزشکی کشور، جلد دوم
- ۳) محتوای آموزشی ارائه شده توسط استاد

• جدول طرح دوره :

شماره جلسه	محتوای آموزشی	تعداد سوال اختصاص یافته	مدرس (مدرسان)
۱	مدیریت چیست، تعاریف و اصول مدیریت، وظایف اصلی مدیریت، برنامه ریزی، اجرا، ارزشیابی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۲	جنبه های اقتصادی اجتماعی خدمات بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۳	آشنایی با شبکه مراقبتهای اولیه بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۴	ابعاد مختلف مراقبتهای اولیه بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۵	وظایف بهورزان در ارائه مراقبت اولیه بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۶	وظایف بهورزان در ارائه مراقبت اولیه بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۷	نظارت و ارزشیابی فعالیتهای خانه های بهداشت و بهورزان	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۸	ارتباطات سازمانی مراکز بهداشتی درمانی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۹	خلاقیت و نوآوری در نظام مراقبتهای بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۱۰	خلاقیت و نوآوری در نظام مراقبتهای بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی

۱۱	مشارکت جامعه یا مداخله آن در مراقبتهای اولیه بهداشتی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۱۲	بهبود کیفیت در مراکز بهداشتی و درمانی	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۱۳	سازمان و مدیریت خانه های بهداشت در شبکه های بهداشتی درمانی در ایران	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۱۴	سازمان و مدیریت پایگاههای بهداشتی (شهری و روستایی) در ایران	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۱۵	سازمان و مدیریت مراکز بهداشتی درمانی در ایران	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۱۶	سازمان و مدیریت مرکز بهداشت شهرستان در ایران	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی
۱۷	سازمان و مدیریت بیمارستان در ایران	۱	دکتر لیلا کیکاوسی آرانی

• نحوه ارزشیابی دانشجو در طول دوره:

ردیف	شرح فعالیت	تاریخ آزمون/انجام تکلیف	نمره
۱	حضور و شرکت فعال در کلاس	در طول نیمسال	۲
۲	انجام تکلیف کلاسی- آزمون مهارتی	در طول نیمسال	۸
۳	آزمون کتبی پایان نیمسال	پایان نیمسال	۱۰
		مجموع نمره:	۲۰

• سایر مقررات تدوین شده توسط مدرس، در طول دوره:

ردیف	شرح تکلیف
۱	مطالعه مطالب بارگذاری شده در سامانه نوید
۲	ارائه تکالیف در کلاس

جدول طرح درس:

شماره جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	*حیطه (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)	روش یاددهی/یادگیری	مواد و وسایل آموزشی
۱	مدیریت چیست، تعاریف و اصول مدیریت، وظایف اصلی مدیریت، برنامه ریزی، اجرا، ارزشیابی	دانشجو مفهوم مدیریت را در عصر حاضر درک کند. دانشجو با اصول مدیریت در سازمانهای کنونی آشنا شود. دانشجو با وظایف اصلی مدیریت آشنا شود. دانشجو مفاهیم برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی را درک کند. وظایف مدیر از نظر لوتر گیولیک را بیان نماید. نقش های مدیران را در نظام بهداشتی مشخص کند. سه سطح مدیریت و وظایف هر سطح را با مثال بیان نماید و سطوح مدیریت را ترسیم نماید. مهارتهای لازم برای مدیر موفق بودن را ترسیم نماید.	شناختی، عاطفی، روان حرکتی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بارش افکار	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، ماژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۲	جنبه های اقتصادی اجتماعی خدمات بهداشتی	دانشجو با آوردن مثال مفهوم کارایی اثربخشی، بهره وری را درک نماید دانشجو مفاهیم محیط پویا و نظام ارزشی را بیان کند. دانشجو با آوردن مثال، انواع منابع سازمانی	شناختی، عاطفی، روان حرکتی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، ماژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید

			را توضیح دهد.		
۳	آشنایی با شبکه مراقبتهای اولیه بهداشتی	با مفهوم مراقبتهای اولیه بهداشتی آشنا شود. با شاخصهای ارزشیابی و مقایسه کشورها از نظر میزان دستیابی به بهداشت برای همه آشنا شود.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، فیلم	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۴	ابعاد مختلف مراقبتهای اولیه بهداشتی	منظور از مناسب بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند. منظور از فراهم بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند. منظور از کافی بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند منظور از در دسترس بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند منظور از مورد قبول بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند منظور از قابل پرداخت بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند منظور از قابل ارزیابی بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند منظور از عملی و پاسخگو بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند منظور از کامل بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید

			منظور از جامع بودن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند منظور از تداوم داشتن مراقبتهای اولیه بهداشتی را درک کند		
۵	وظایف بهورزان در ارائه مراقبت اولیه بهداشتی	دانشجو با وظایفی همچون سرشماری سالانه و ثبت اطلاعات، آموزش بهداشت عمومی، تشکیل گروههای داوطلب و شوراهای محلی بهداشت، مراقبت از زنان باردار مراقبت از کودکان، مراقبت از سالمندان و آشنا شود.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۶	وظایف بهورزان در ارائه مراقبت اولیه بهداشتی	دانشجو با وظایفی همچون بهداشت باروری، آموزش و فراگیری تغذیه ای، مراقبت از دانش آموزان و بهداشت مدارس، بهداشت دهان و دندان، ایمن سازی، نظارت بر مدارس و بهداشت حرفه ای، بهسازی محیط و بهداشت اماکن عمومی، بازدید منزل، بیماریابی، درمان بیماریها بر اساس پروتکل، کمکهای اولیه و فوریت ها ، بازتوانی و کمک به معلولان، همکاری با دانشجویان اعزامی آشنا شود.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۷	نظارت و ارزشیابی فعالیتهای خانه های بهداشت و بهورزان	با ارزشیابی برنامه آشنا شود. با شاخص های ارزشیابی برنامه آشنا شود. یک برنامه بهداشتی را ارزشیابی نماید. برای یک برنامه بهداشتی شاخص گذاری	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید

			نماید.		
۸	ارتباطات سازمانی مراکز بهداشتی درمانی	با جنبه های مختلف ارتباطات سازمانی آشنا شود. با ارتباطات درون سازمانی و برون سازمانی آشنا شود. ارتباطات سازمانی مراکز بهداشتی درمانی را از جنبه های مختلف مورد بررسی قرار دهد. روابط درون سازمانی و برون سازمانی مراکز بهداشتی درمانی را تشریح نماید.	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، سمینار موردی	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۹	خلاقیت و نوآوری در نظام مراقبتهای بهداشتی	با مفهوم خلاقیت و نوآوری آشنا شود . با انواع روش های پیدایش ایده های نو آشنا گردد . با اقدامات لازم برای رشد خلاقیت در سازمان آشنا شود.	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار، سمینار موردی، فرایند آموزشی	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۱۰	خلاقیت و نوآوری در نظام مراقبتهای بهداشتی	تعریف خلاقیت و نوآوری را بیان کند. براساس جستجوی اینترنتی و بدست آوردن مقالات مرتبط انواع نوآوری هایی که می تواند در مراکز بهداشتی درمانی ایجاد نماید آشنا گردد. برای رشد مراکز بهداشتی درمانی محصولات نوآورانه را پیشنهاد دهد.	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار، سمینار موردی، فرایند آموزشی	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۱۱	مشارکت جامعه یا مداخله آن در مراقبتهای اولیه بهداشتی	با مفهوم مشارکت یا مداخله آشنا شود. با چگونگی جلب مشارکت یا مداخله جامعه	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید

نوید			آشنا شود. با عوامل اصلی موثر در مشارکت جامعه آشنا شود. مشارکت جامعه یا مداخله جامعه را تعریف کند. راهکارهایی را که برای جلب مشارکت جامعه، حفظ، استمرار و ارتقای سطح و افزایش مشارکت را شناخته است بیان نماید. علاوه بر برشمردن عوامل اصلی موثر در مشارکت جامعه آن عوامل را دسته بندی نماید.		
کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مایژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار	شناختی، عاطفی	با ISQA آشنا شود. با مفهوم کیفیت آشنا شود. با جنبه های کیفیت هر خدمت آشنا شود. با ارزیابی کیفی خدمات مدیریتی آشنا شود. با هزینه های کیفی سازمان آشنا شود. چگونگی شکل گیری ISQA را بیان نماید. کیفیت در سازمان را درک نماید. و تعریفی از کیفیت ارائه کند. کیفیت فنی و کیفیت مدیریتی را تمیز دهد.	بهبود کیفیت در مراکز بهداشتی و درمانی	۱۲

			مهم ترین جنبه ها / مواردی که در ارزیابی کیفی خدمات مدیریتی می بایست مد نظر قرار دهد را بیان کند. ارتباط بین هزینه و کیفیت را در درک کند.		
۱۳	سازمان و مدیریت خانه های بهداشت در شبکه های بهداشتی درمانی در ایران	با خانه بهداشت و مدیریت ان آشنا شود. مهارت های مدیریتی لازم در خانه بهداشت را برشمرد. شاخص های مدیریتی برای بازدید خانه بهداشت را بیان کند. وظایف بهورزان در ارائه مراقبت اولیه بهداشتی را نام ببرد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۱۴	سازمان و مدیریت پایگاه های بهداشتی (شهری و روستایی) در ایران	مهارت های مدیریتی لازم در پایگاه بهداشت شهری را برشمرد. شاخص های مدیریتی برای بازدید پایگاه بهداشت شهری را بیان کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۱۵	سازمان و مدیریت مراکز بهداشتی درمانی در ایران	مهارت های مدیریتی لازم در مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی ضروری است را برشمرد. شاخص های مدیریتی برای بازدید مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی را بیان کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۱۶	سازمان و مدیریت مرکز بهداشت شهرستان در ایران	مهارت های مدیریتی لازم در مرکز بهداشت شهرستان را برشمرد. شاخص های مدیریتی برای بازدید مرکز بهداشت شهرستان را بیان کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار، فیلم و انیمیشن	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید

۱۷	سازمان و مدیریت بیمارستان در ایران	مهارت‌های مدیریتی لازم در بیمارستان را برشمرد. شاخص‌های مدیریتی برای بازدید بیمارستان را بیان کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار	کامپیوتر، اسلاید، ویدیو پروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه نوید
۱۸	آزمون				کاغذ - خودکار

ردیف	شیوه ارزیابی بلوک/درس	بارم امتحانی دانشجو	ضریب محاسبه بر مبنای نمره ۲۰	نمره نهایی
۱	پایان ترم کتبی (تستی - تشریحی)	۱۰	۰,۵	۱۰
۲	ارزشیابی تکوینی (شفاهی - کنفرانس - مدیریت خلاق)	۱۰	۰,۵	۱۰

تعاریف:

*حیطه های یادگیری:

حیطه شناختی :

در حوزه شناختی، دانش، معلومات و مهارت های ذهنی قرار گرفته اند. طبق طبقه بندی بلوم، هدف ها در حوزه شناختی شش نوع و عبارتند از :۱-دانش، ۲-فهمیدن، ۳-کار بستن، ۴-تحلیل، ۵-ترکیب، ۶-ارزشیابی

حیطه عاطفی :

شامل رفتارهایی است که به علایق، احساسات، ارزش ها، اخلاقیات و عواطف مربوط می شود و سطوح آن عبارتند از : توجه کردن، واکنش نشان دادن، ارزش گذاری، سازمان بندی کردن، متبلور ساختن.

حیطه روانی - حرکتی :

حیطه روانی حرکتی آن بخش از هدف های آموزشی را شامل می شود که در جهت افزایش توانایی های عضلات و ایجاد هماهنگی بین آن ها. به زبان دیگر این بخش از هدف های آموزشی به گونه ای است که انجام آن ها نیازمند همکاری اعصاب (سیستم عصبی) و ماهیچه ها است. مهارت هایی مانند : نوشتن، دویدن، خیاطی کردن، رانندگی کردن، کار آزمایشگاهی انجام دادن، نقاشی کردن و... سطوح آن عبارتند از : مشاهده و تقلید کردن، مستقل اجرا کردن، دقت کردن همراه با سرعت، با هماهنگی انجام دادن، عادی شدن.

*روش های یاد دهی / یادگیری:

انواع روش های آموزش مشتمل بر - سخنرانی - سناریو - سیمولاسیون - یادگیری مبتنی بر حل مساله - یادگیری مبتنی بر کار تیمی - پرسش و پاسخ و ...

تاریخ:

چک لیست کیفی طرح درس

نام درس: مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی و درمانی
مقطع تحصیلی: کارشناسی
رشته تحصیلی: بهداشت عمومی
گروه آموزشی: مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی
نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳
نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر لیلا کیکاوسی آرانی

ردیف	اجزا و عناوین طرح درس	خیر	بلی		نظر مدیر گروه
			کامل	ناقص	
۱	نام درس قید شده است		*		دکتر لیلا کیکاوسی آرانی مدیر گروه
۲	رشته و مقطع تحصیلی لحاظ شده است		*		
۳	تعداد و نوع واحد بیان گردیده است		*		
۴	دروس پیش نیاز منظور شده است		*		
۵	اهداف کلی درس نوشته شده است		*		
۶	اهداف اختصاصی نوشته شده است		*		
۷	محتوی آموزشی هر جلسه نوشته شده است		*		
۸	تعداد سوالات هر محتوی آموزشی مشخص شده است		*		
۹	نوع حیطه ها مشخص شده است		*		
۱۰	شیوه تدریس بیان شده است		*		
۱۱	تکالیف دانشجویی مشخص شده است*		*		
۱۲	مواد و وسایل آموزشی استاد ذکر شده است		*		
۱۳	منابع مطالعاتی استاد قید شده است**		*		
۱۴	منابع امتحانی دانشجویان قید شده است***		*		
۱۵	نحوه ارزیابی دانشجویان بیان شده است		*		
۱۶	*تعداد کل سوالات آزمون مشخص شده است		*		
۱۷	طرح درس ارائه شده با سرفصل آموزشی مطابقت دارد		*		

*روشن و واضح بودن تکالیف مد نظر می باشد.

**طبق رفرنس نویسی و نکوور بیان شود.

***دردسترس بودن منابع لحاظ گردد.